

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΗΣ Ε. Γ. Ε. (ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΕΩΝ)

Ἐπειτα ἀπὸ τῆς ἐνέργειας τῆς Ε. Γ. Ε. ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ἰ. Πάλλης εἰσήμασε νομοσχέδιο γιὰ τὴν ἐκλογιμότητα τῶν γυναικῶν στὰ δημοτικά καὶ κοινοτικά συμβούλια. Ὁ νέος ὑπουργὸς κ. Μουντζουρίδης τὸ υἱοθέτησε μὲλις ἀνέλαβε τὸ Ὑπουργεῖο καὶ τὸ ὑπέβαλε στὴ Βουλὴ.

Τὸ νομοσχέδιο εἶναι τὸ ἀκόλουθο :

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ἐπὶ τοῦ σχεδίου νόμου «περὶ προσθήκης παραγρ. 3 εἰς τὸ ἄρθρον 196 τοῦ Κώδικος δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς Νομοθεσίας.

Πρὸς τὴν Βουλὴν,

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 196 τοῦ Κώδικος τῆς δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς νομοθεσίας παρέχει τὴν δυνατότητα τῆς διὰ Διατάγματος παραχωρήσεως δικαιώματος ψήφου κατὰ τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογὰς εἰς τὰς γυναίκας αἰτίνας συνεπλήρωσαν τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ γνωρίζουσιν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης ἀνεφύη ζήτημα περὶ τοῦ ἐὰν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «δικαίωμα ψήφου» ὄν ἐχρησιμοποίησεν ὁ νομοθέτης ἐν τῇ διατυπώσει τῆς διατάξεως ταύτης, περιλαμβάνεται καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν ἕπως ἄρωμεν τὴν ἀνάφειαν ταύτην διὰ νόμου.

Ἄλλως ἢ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τῆς γυναικὸς εἰς τὴν διοίκησιν τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων θὰ εἶχε καὶ ἀποτελέσματα λίαν ἀγαθὰ λαμβανόμενων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐμφύτων ἰδιοτήτων δι' ὧν αὕτη εἶναι πεποικισμένη καὶ πρὸ παντὸς τοῦ πνεύματος τῆς περισυλλογῆς καὶ

οἰκονομίας αἰτίνας ἰδιότητες οὔσαι κατὰ κανόνα γενικῶν ἀνεπτυγμέναι εἰς βαθμὴν μείζονα παρὰ τῆ γυναικί εἰς μικρὰς ἰδίως κοινότητας θὰ συντελέσωσιν ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ταχυτέραν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν αὐτῶν.

Ἐφ' ᾧ ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλωμεν ὑμῖν σχεδὸν νόμου περὶ προσθήκης 3 παραγράφου εἰς τὸ ἄρθρον 196 τοῦ Κώδικος τῆς δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς Νομοθεσίας, προβλέπον τὴν δυνατότητα τῆς διὰ Διατάγματος παραχωρήσεως εἰς τὰς γυναίκας τὰς συμπληρωσάσας τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ γνωρίζουσας γραφήν καὶ ἀνάγνωσιν καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγεσθαι κατὰ τὰς δημοτικὰς καὶ κοινοτικὰς ἐκλογὰς.

Πρακτικαῖς δὲ ὅπως περιθάλητε τὸ νομοσχέδιον τοῦτο διὰ τῆς ψήφου ἡμῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Αὐγούστου 1933

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Βουλευτὴς ἐξ Ἀργολίδος
Ι. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΙΔΗΣ

ΣΧΕΔΙΟΝ ΝΟΜΟΥ

Περὶ προσθήκης παραγράφου 3 εἰς τὸ ἄρθρον 196 τοῦ Κώδικος τῆς δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς Νομοθεσίας.

Ἄρθρον μόνον.

Εἰς τὸ ἄρθρον 196 τοῦ Κώδικος τῆς δημοτικῆς καὶ κοινοτικῆς Νομοθεσίας προστίθεται τρίτη παράγραφος, ἔχουσα οὕτω :

3. «Ἐπίσης διὰ Διατάγματος ἐφ' ἧς ἀπὸ ἐκδιδομένου δύναται νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὰς γυναίκας, τὰς ἐχού-

σας τὰ ἐν τῇ προηγουμένη παραγράφῳ προσόντα, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι κατὰ τὰς αὐτὰς ἐκλογάς».

Αἱ ἐφορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ δικαιούνται πρὸς ἐξακριβωσιν τῆς ταυτότητος νὰ προβαίνωσιν εἰς ἔλεγχον τῆς ὑπάρξεως τῶν κατὰ τὴν παρ. β' τοῦ ἄρθρου 196 προσόντων τῶν γυναικῶν ἐκλογέων, τῶν προσερχομένων πρὸς ψηφοφορίαν, ἄτινα ἀφορῶσι τὴν γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Αὐγούστου 1933

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Βουλευτὴς ἐξ Ἀργολίδος

I. ΜΟΡΤΖΟΥΡΙΑΝΗΣ

Τὸ νομοσχέδιον δὲ μᾶς ἱκανοποιεῖ βέβαια ἀπόλυτα. Ὁὰ προτιμούσαμεν μίαν ἐρμηνευτικὴν δήλωσιν, τῆς Βουλῆς ποῦ θὰ ἀναγνώριζε ὅτι τὸ διάταγμα τοῦ 1930 μᾶς δίνει τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογιμότητος καὶ ἔχει νὰ δώσει τώρα ἢ Βουλὴ στὸν Ὑπουργὸν τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς τὸ χορηγήσῃ μὲν νέο διάταγμα. Δηλαδή νὰ κρεμώμασθε πάλι ἀπὸ τὴν καλὴν θέλησιν τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἀναγκαστικὰ ὅμως θὰ περιμείνομε νὰ ἴδωμε τὴν τύχην ποῦ θὰ ἔχει αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον, ποῦ ἂν ψηφιστῇ ἀπὸ τὴν Βουλὴν, θὰ μᾶς εὐκολύνει στίς μελλοντικὰς μᾶς ἐνέργειαις.

Γιὰ τὴν ὥρα τὸ νομοσχέδιον ὑποβλήθηκε στὴν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἀφοῦ συζητήθηκε, ἐγένετο ψηφοφορία μὲ ἀποτέλεσμα 10 ναι καὶ 10 ἔχι. Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἰσοψηφίαν αὐτὴ ἐγένετο νέα συνεδρίαση τῆς ἐπιτροπῆς μὲ ἀποτέλεσμα 7 ναι καὶ 8 ἔχι. Ἔτσι τὸ νομοσχέδιον ἀπορρίφθηκε ἀπὸ τὴν κοινοβουλευτικὴν ἐπιτροπὴν. Ἄπ' ὅλους περισσότερο τὸ ἐπολέμησε ὁ βουλευτὴς Σάμου κ. Κώνστας.

Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ γιὰ νὰ μὴ βαρύνει μὴ τόσο ἀναχρονιστικὴ ἀπόφασιν τὸ σύνολο τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς βουλευτὰς ποῦ τὴν ἀποτελοῦν καὶ ποῦ ξέραμε πολὺ καλά ὅτι θὰ ψήφισαν ὑπὲρ ἑλείπαν ἢ δὲν ἔλαβαν πρόσκλησιν,

* *

Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ ἀγροτικοῦ κόμματος κ. Ἀλ. Μη.

λωνᾶς στὴ συνεδρίαση τῆς Βουλῆς τῆς 30 Αὐγούστου κατέθεσε τὴν ἀκόλουθην ἀναφορὰ τοῦ Σύνδεσμου μας :

Πρὸς

τὴν Κυβέρνησιν, τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν

Ὁ Σύνδεσμος γιὰ τὰ δικαιώματα τῆς γυναίκα ἐκφράζει τὴν βαθειὰν τοῦ ἱκανοποίησιν διὰ τὴν ὑποβολὴν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νομοσχεδίου διὰ τοῦ ὁποίου ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογιμότητος εἰς τὰς ἑλληνίδας. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία θ' ἀναγνωρίσουν ὅτι θὰ ἦτο ἀπολύτως ἀσυνεπὲς νὰ χορηγεῖται παρὰ τοῦ νόμου τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν μόνον, πρᾶγμα τὸ ὅποιον θὰ ἦτο, ἐντελῶς ἀντίθετον πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνος νομοθέτου, ὁ ὅποιος εἰς οὐδεμίαν περίστασιν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ Κράτους ἐχώρισε τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἀπὸ τοῦ ἐκλέγεσθαι, συγχρόνως ὅμως θὰ ἐστέρει τοὺς δῆμους καὶ τὰς κοινότητας ὅλων τῶν ὠφελημάτων τὰ ὅποια θὰ εἶχον διὰ τῆς συμμετοχῆς τῶν γυναικῶν εἰς τὴν διοίκησιν των, ὠφελήματα τὰ ὅποια εἶχε κυρίως ὑπ' ὄψιν του ὁ νομοθέτης διὰ τοῦ Διατάγματος τοῦ χορηγοῦντος τὸ δικαίωμα τῆς ψήφου εἰς τὰς γυναίκα.

Ἐλπίζομεν ὅτι τόσοσιν ἡ Βουλὴ ὅσον καὶ ἡ Γερουσία θὰ κατανοήσουν τὸ δίκαιον τῶν ἀπόψεών μας καὶ θὰ ψηφίσουν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου.

Μετὰ τιμῆς

Ἡ Πρόεδρος Ἡ Γεν. Γραμματεὺς
Αἴθρα Θεοδωροπούλου Κική Κοντοπούρη

Ἀνάλογες ἀναφορὰς ὑπέβαλαν καὶ τὰ ἀκόλουθα σωματεία :

Τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἑλληνίδων, τὸ Τμήμα Πειραιῶς τοῦ Σ. Δ. Γ., ὁ Σύνδεσμος Κυριῶν πρὸς προστασίαν τῆς ἐργατικῆς ἢ Ἀντιφθισικῆς Ἐταιρία Πειραιῶς, τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα προστασίας τοῦ παιδιοῦ καὶ τὸ Σωματεῖον ἐργασιῶν ἱματισμοῦ στρατοῦ «Ἡ Ἀγάπη».